

КАЛЯНДАР ЮБЛЕЙНЫХ І ПАМЯТНЫХ ДАТ МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ НА 2026 ГОД

Студзень

1 – Калодзішчыметэаралагічная станцыя (Мінскі раён, 1981) – **45 г.** з пачатку дзейнасці

1 – Філіял «Барымак» УП «Барысаўскі камбінат хлебапрадуктаў», ААТ «Мінскаблхлебапрадукт», адзін з буйнейшых вытворцаў макаронных вырабаў у Рэспубліцы Беларусь (1931) – 95 г. з часу выпуску першай прадукцыі

2 – Зарэмба Міхась (Міхаіл) (1941, в. Знаменка, Лагойскі раён – 2002), пісьменнік, перакладчык, аўтар кніг аповесцей і апавяданняў для дзяцей, перакладаў твораў рускіх і ўкраінскіх пісьменнікаў, рамана Г. Уэлса «Чалавек-невідзімка» – **85 г.** з дня нараджэння

6 – Герасіменка Павел (1976, г. Маладзечна), скульптар, аўтар твораў у мемарыяльнай, манументальнай і станковай скульптуры – **50 г.** з дня нараджэння

8 – Каханоўскі Генадзь (1936, в. Дамашаны, Маладзечанскі раён – 1994), вучоны-гісторык, археолаг, краязнаўца, фалькларыст, літаратуразнаўца, аўтар шэрагу літаратурна-краязнаўчых нарысаў, кніг па гісторыі гарадоў Беларусі – **90 г.** з дня нараджэння

15 – Шуба Павел (1926, в. Танежыцы, Слуцкі раён – 2000), мовазнаўца, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны – **100 г.** з дня нараджэння

16 – Вілейска-Мінская водная сістэма, сістэма вадасховішчаў, каналаў, гідратэхнічных збудаванняў, прыродных вадаёмаў і вадацёкаў (Вілейскі, Маладзечанскі і Мінскі раёны; 1976) – 50 г. з часу ўводу ў эксплуатацыю

29 – Шэлег Вольга (1931, Стаўбцоўскі раён – 1965), мовазнаўца, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – **95 г.** з дня нараджэння

Люты

1 – Мінскі абласны драматычны тэатр (г. Маладзечна, 1991) – **35 г.** з часу стварэння

1 – Нарачанская геофізічная абсерваторыя Цэнтра геофізічнага маніторынгу НАН Беларусі (в. Целякі, Мядзельскі раён, 1981) – **45 г.** з пачатку штодзённых назіранняў

1 – Пратасеня Іван (1931, в. Знамя, Слуцкі раён – 2022), мастак-акварэліст, графік, сярод работ якога пейзажы, тэматычныя карціны, партрэты – **95 г.** з дня нараджэння

1 – Саломка Канстанцін (1916, в. Узбалаць, Валожынскі раён – 1990), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (разьба па дрэву) – **110 г.** з дня нараджэння

5 – Алексютовіч Мікалай (1921, Пухавіцкі раён – 1967), вучоны-філосаф, які адзін з першых даў навуковы аналіз светапогляду Скарыны і ўвёў у навуковы ўжытак творы беларускіх мысліцеляў XVI–XVIII стст. – **105 г.** з дня нараджэння

7 – Ляўданскі Уладзімір (1911, в. Гудавічы, Чэрвеньскі раён – 1973), пісьменнік, перакладчык – **115 г.** з дня нараджэння

11 – Сарока Фёдар (1956, в. Вялікае Сяло, Мінская вобласць), мастак, які працуе ў галіне рэстаўрацыі манументальнага і стаковага тэмпернага жывапісу – **70 г.** з дня нараджэння

15 – Бірала Захар (1906, в. Раўнаполле, Пухавіцкі раён – 1993), паэт, сатырык, гумарыст – **120 г.** з дня нараджэння

15 – Даніловіч Валянцін (1936, п. Калодзішчы, Мінскі раён – 1970), беларускі і расійскі выпрабавальнік парашутаў і катапультных сістэм, канструктар, майстар спорту СССР, мнагакратны рэкардсмен свету – **90 г.** з дня нараджэння

17 – Інстытут аховы раслін НАН Беларусі, рэспубліканскае навуковае даччыннае ўнітарнае прадпрыемства (Мінскі раён, 1971) – **55 г.** з часу стварэння

17 – Тышкевіч Канстанцін (1806, г. Лагойск – 1868), археолаг, гісторык, этнограф, фалькларыст, кразнаўца, адзін з заснавальнікаў беларускай навуковай археалогіі, член Віленскай археалагічнай камісіі – **220 г.** з дня нараджэння

20 – Цесакоў Кім (1936, г. Чэрвень – 2018), кампазітар, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі,

Літаратурнай прэміі імя В. Віткі, ганаровы грамадзянін Чэрвеня – **90 г.** з дня нараджэння

23 – Шылай Расціслаў (1936, в. Раўнаполле, Пухавіцкі раён – 2004), архітэктар, заслужаны архітэктар Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **90 г.** з дня нараджэння

26 – Козел Аляксандр (1951, в. Лучынскія, Мінскі раён), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай і мемарыяльнай скульптуры – **75 г.** з дня нараджэння

28 – Малахаў Валерый (1976, г. Салігорск), скульптар, аўтар твораў у станковай скульптуры, дэкаратыўнай і інтэр’ернай пластыцы – **50 г.** з дня нараджэння

Сакавік

1 – Пасюкевіч Уладзімір (1931, г. Капыль – 2009), жывапісец, педагог, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі – **95 г.** з дня нараджэння

1 – Савік Лідзія (1936, в. Камуна, Любанскі раён – 2024), літаратуразнаўца, крытык, культуролог, даследчык праблем развіцця беларускай літаратуры ХХ ст., сучаснага літаратурнага працэсу, кандыдат філалагічных навук, член Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі – **90 г.** з дня нараджэння

5 – Крапіва Кандрат (сапр. Атраховіч Кандрат) (1896, в. Нізок, Уздзенскі раён – 1991), драматург, байкапісец, прэзаік, мовазнаўца, грамадскі дзеяч, акадэмік НАН Беларусі, народны пісьменнік Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы, Герой Сацыялістычнай Працы, узнагароджаны чатырма ордэнамі Леніна, удзельнік Першай сусветнай, савецка-фінляндскай і Вялікай Айчыннай войнаў; яго імя носяць вуліцы ў Мінску, Гродне, Уздзе, Сморгоні – **130 г.** з дня нараджэння

14 – Місько Павел (1931, в. Знамя, Слуцкі раён – 2011), пісьменнік, перакладчык, драматург – **95 г.** з дня нараджэння

16 – Гарэлік Любоў (1941, в. Хацянаўшчына, Мінскі раён), літаратуразнаўца, даследчык пытанняў сучаснага літаратурнага працэсу, аўтар навуковых прац, прысвечаных творчасці А. Пысіна, Р. Барадуліна, П. Броўкі, А. Звонака, М. Танка, А. Куляшова, П. Панчанкі, Я. Янішчыц і інш. – **85 г.** з дня нараджэння

16 – Кірычэнка Мікалай (1946, г. Маладзечна – 2018), акцёр тэатра і кіно, народны артыст Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, тэатральнай прэміі імя І. Буйніцкага, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, педагог – **80 г.** з дня нараджэння

29 – Атрашкевіч Алена (1966, г. Барысаў), кампазітар, аўтар музычна–тэатральных і вакальна–сімфанічных твораў, музычна–сцэнічных кампазіцый, педагог, дзяржаўны дзеяч, уладальніца знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь «За значны асабісты ўклад у развіццё беларускай культуры» – **60 г.** з дня нараджэння

29 – Беларускі дзяржаўны архіў кінафотафонадакументаў, установа, дзе зберагаюцца ўнікальныя аўдыявізуальныя дакументальныя помнікі, якія адлюстроўваюць гістарычныя падзеі ў Беларусі з канца XIX ст. і да цяперашняга часу (г. Дзяржынск, 1941) – **85 г.** з часу стварэння

Красавік

3 – Валынец Мікалай (1921, Слуцкі раён – 2003), жывапісец, майстар пейзажа, адзін з лепшых партрэтаў Беларусі, стваральнік галерэі партрэтаў Герояў Савецкага Саюза, вядомых дзеячаў культуры, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, узнагароджаны ордэнам Айчыннай вайны, сям’ю медалямі – **105 г.** з дня нараджэння

4 – Русак Васіль (1896, в. Ячава, Слуцкі раён – 1946), грамадска-палітычны дзеяч, фалькларыст, выдавец, удзельнік Першай сусветнай вайны – **130 г.** з дня нараджэння

5 – Май Рышард (1936, Клецкі раён), мастак, працы якога знаходзяцца ў дзяржаўных музеях і прыватных калекцыях Беларусі, ЗША, Германіі, Францыі, Польшчы і іншых краін, заснавальнік і кіраўнік дзіцячай мастацкай студыі Цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «АРТ» г. Мінска, выхаванцы якой з’яўляюцца шматразовымі дыпламантамі і прызёрамі міжнародных конкурсаў дзіцячай творчасці – **90 г.** з дня нараджэння

6 – Казлова Вікторыя (1936, г. Беразіно – 2005), рэжысёр тэатра лялек, чые пастаноўкі атрымалі ўзнагароды на ўсесаюзных і міжнародных фестывалях тэатраў лялек, педагог – **90 г.** з дня нараджэння

6 – Шупенька Генадзь (1936, в. Падбярэззе, Мядзельскі раён – 2010), крытык, літаратуразнаўца, перакладчык, даследчык творчасці І. Мележа, Я. Брыля, Я. Скрыгана, Т. Хадкевіча, П. Місько, І. Пташнікава, А. Кудраўца, Ф. Янкоўскага, У. Калесніка і іншых – **90 г.** з дня нараджэння

16 – Гладкая Валянціна (1956, в. Праснакі, Капыльскі раён), спявачка, стваральніца і мастацкі кіраўнік заслужанага аматарскага фальклорна-этнаграфічнага ансамбля «Неруш» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, збіральніца фальклору, заслужаны дзеяч культуры Беларусі – **70 г.** з дня нараджэння

17 – «Дзяржынава», мемарыяльны комплекс, уключаны ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (Стаўбцоўскі раён, 2006 г.) – **20** г. з часу заснавання

17 – **Радзівілаў Уладзімір** (1961, г. Узда), артыст гутарковага жанру, парадыст, заслужаны артыст Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны – **65** г. з дня нараджэння

22 – «Завод горнага воску», ААТ, інавацыйнае прадпрыемства па вытворчасці шырокага асартыменту нафтахімічнай прадукцыі для розных галін прамысловасці, адзіны вытворца парафіну на тэрыторыі Беларусі (г. п. Свіслач, Пухавіцкі раён, 1961 г.) – **65** г. з часу выпуску першай прадукцыі

23 – **Бядуля Змітрок (сапр. Плаўнік Самуіл)** (1886, в. Пасадзец, Лагойскі раён – 1941), пісьменнік, чые творы ўвайшлі ў гісторыю беларускай літаратуры, сталі каштоўным здабыткам духоўнай культуры народа, перакладзены на мовы народаў блізкага і далёкага замежжа, імем якога названы вуліцы ў Мінску, Віцебску, Жабінцы, Маладзечне – **140** г. з дня нараджэння

26 – **Нафрановіч Аркадзь** (1936, в. Юшкавічы, Мядзельскі раён – 2015), пісьменнік, аўтар вершаў, паэм, апавяданняў, аповесцяў, нарысаў – **90** г. з дня нараджэння

30 – **Цэслер (Цеслер) Уладзімір** (1951, г. Слуцк), мастак, які працуе ў галіне графічнага дызайну, канцэптуальнага мастацтва – **75** г. з дня нараджэння

Май

1 – **Сакольчык Адам** (1896, в. Вуглы, Мінскі раён – 1983), бібліёграф, бібліятэкар, педагог, удзельнік Першай сусветнай, грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў – **130** г. з дня нараджэння

8 – **Рацько Леанід** (1951, в. Кель, Капыльскі раён), мастак дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (мастацкая апрацоўка металу), дызайнер, жывапісец – **75** г. з дня нараджэння

9 – **Ліхадзіеўскі Сцяпан** (1911, в. Браслаўцы, Слуцкі павет, Мінская губерня (цяпер в. Барок, Слуцкі раён) – 1979), паэт, літаратуразнаўца – **115** г. з дня нараджэння

11 – **Фядзюшын Анатоль** (1891, г. Слуцк – 1972), вучоны ў галіне заалогіі, паразіталогіі, паляўніцтвазнаўства і аховы прыроды, заслужаны дзеяч навукі Расіі, па праекце якога створаны Бярэзінскі біясферны запаведнік, заснавальнік заагеаграфіі Беларусі – **135** г. з дня нараджэння

15 – Абабурка Мікалай (1941, в. Морач, Клецкі раён), мовазнаўца, педагог, даследчык актуальных пытанняў мовы мастацкай літаратуры і культуры маўлення, аўтар вучэбных дапаможнікаў для вышэйшай школы, шэрагу манаграфій і слоўнікаў-даведнікаў – **85 г.** з дня нараджэння

16 – Вітка Васіль (сапр. Крысько Цімох) (1911, в. Еўлічы, Слуцкі раён – 1996), паэт, пісьменнік, крытык, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **115 г.** з дня нараджэння

27 – Ламейка Уладзімір (1966, г. Салігорск), скульптар, аўтар твораў у манументальнай, станковай, мемарыяльнай, паркавай скульптуры – **60 г.** з дня нараджэння

29 – УА «Мар’інагорскі дзяржаўны аграрна-тэхнічны каледж імя У.Е. Лабанка», установа адукацыі, якая рыхтуе спецыялістаў для сельскай гаспадаркі краіны (в. Мар’іна Горка, Ігуменскі павет, Мінская губерня (цяпер г. Мар’іна Горка; 1876) – **150 г.** з часу заснавання

31 – Лойка Антон (1746, г. Слуцк – 1801), танцоўшчык і балетмайстар, саліст прыдворнага тэатра Радзівілаў у Нясвіжы, педагог, аўтар шэрагу пастановак балетаў – **280 г.** з дня нараджэння

Чэрвень

1 – Далідовіч Генрых (1946, в. Янкавічы, Стаўбцоўскі раён), пісьменнік, лаўрэат Літаратурнай прэміі імя І. Мележа, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа – **80 г.** з дня нараджэння

10 – Фатыхава Галіна (1946, в. Ігрушка, Крупскі раён), мастацтвазнаўца, аўтар і рэдактар шматлікіх артыкулаў для айчынных і замежных энцыклапедычных выданняў, манаграфій, нарысаў, эсэ, прысвечаных творчасці беларускіх мастакоў У. Уродніча, Я. Ждана, М. Ісаёнак, Я. Ражкова, Т. Батаковай-Матвеенка, В. Барабанцава, С. Давідовіча-Зосіна, А. Аракчэвай і іншых, лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне», ганаровая грамадзянка Крупскага раёна – **80 г.** з дня нараджэння

15 – Гіль Мікола (сапр. Гілевіч Мікалай) (1936, в. Слабада, Лагойскі раён – 2022), пісьменнік, перакладчык, журналіст – **90 г.** з дня нараджэння

15 – Маркевіч Іван (1936, Бярэзінскі раён – 1981), паэт, аўтар лірычных вершаў, аповяданняў, нарысаў – **90 г.** з дня нараджэння

15 – Швайбовіч Уладзімір (1946, Мінская вобласць), мастак, які працуе ў афармленым мастацтве (вітраж, металапластыка, разьба па гіпсе) – **80 г.** з дня нараджэння

19 – Ваўчок Людміла (1981, г. п. Смілавічы, Чэрвеньскі раён), спартсменка (інваспорт, лыжныя гонкі, біятлон, адаптацыйнае веславанне), чэмпіёнка і сярэбраны прызёр зімовых Паралімпійскіх гульняў, сярэбраны і бронзавы прызёр летніх Паралімпійскіх гульняў, ганаровая грамадзянка Чэрвеньскага раёна – **45 г.** з дня нараджэння

20 – Шэмет-Палачанскі Ян (1826, в. Палачаны, Ашмянскі павет, Віленская губернія (цяпер Маладзечанскі раён) – 1905), паэт, аўтар вершаў, паэм – **200 г.** з дня нараджэння

28 – Мікалаевіцкае камсамольска-маладзёжнае падполле ў Вялікую Айчынную вайну (в. Мікалаевічы, Смалявіцкі раён; 1941–1942) – **85 г.** з пачатку дзеяння

Ліпень

3 – Міхалькевіч Таццяна (1936, в. Паставічы, Старадарожскі раён), беларускі майстар народнага ткацтва, народны майстар Беларусі – **90 г.** з дня нараджэння

5 – Лазарук Міхаіл (1926, в. Ушаловічы, Слуцкі раён – 2000), літаратуразнаўца, педагог, акадэмік НАН Беларусі, Акадэміі педагогічных навук СССР, замежны член Расійскай акадэміі адукацыі – **100 г.** з дня нараджэння

10 – Дземідовіч Павел (1871, в. Мікалаеўшчына, Стаўбцоўскі раён – 1931), этнограф, фалькларыст, краязнаўца і педагог – **155 г.** з дня нараджэння

13 – Грышкевіч Аляксандр (1961, г. Маладзечна), жывапісец, графік – **65 г.** з дня нараджэння

21 – Марціноўскі Антон (Антоній) (1781, г. п. Радашковічы, Маладзечанскі раён – 1855), рэдактар-выдавец, публіцыст, заснавальнік Віленскай друкарні (1817) – **245 г.** з дня нараджэння

21 – Юрэвіч Уладзімір (1916, в. Дуброва, Смалявіцкі раён – 2005), пісьменнік, літаратуразнаўца, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **110 г.** з дня нараджэння

24 – Астрэйка Анатоль (сапр. Акім) (1911, в. Пясочнае, Капыльскі раён – 1978), паэт, перакладчык – **115 г.** з дня нараджэння

27 – Дасаева (дзявочае Жук) Таццяна (1951, Слуцкі раён), літаратуразнаўца і крытык – **75 г.** з дня нараджэння

29 – Гарадніцкі Яўген (1951, аг. Ракаў, Валожынскі раён), літаратуразнаўца, крытык, паэт – **75 г.** з дня нараджэння

31 – Ярэміч Аляксандр (1876, г. Слуцк – 1920), урач, адзін з першаадкрывальнікаў унутрывеннага наркозу, культурна-грамадскі дзеяч, актыўны ўдзельнік Беларускага таварыства па аказанні дапамогі пацярпелым ад вайны ў Петраградзе – **150 г.** з дня нараджэння

Жнівень

3 – Адамовіч Алесь (Аляксандр) (1926, (па іншых крыніцах 3.09.1927) в. Канюхі, Капыльскі раён – 1994), пісьменнік, крытык, літаратуразнаўца, грамадскі дзеяч, член-карэспандэнт НАН Беларусі, лаўрэат прэміі Міністэрства абароны СССР, Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа, кавалер ордэна «Знак Пашаны» – **100 г.** з дня нараджэння

4 – Гаркун Уладзімір (1946, Дзяржынскі раён), дзяржаўны дзеяч Беларусі, заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Беларусі – **80 г.** з дня нараджэння

5 – Клецкая бітва 1506 г. паміж войскамі Вялікага Княства Літоўскага на чале з М. Л. Глінскім і войскам крымскіх татар – **520 г.** з часу першай перамогі ВКЛ над крымскімі татарамі

5 – Сытчанка Уладзімір (1951, г. Маладзечна), графік, жывапісец – **75 г.** з дня нараджэння

5 – Дзюбайла Павел (1931, Бярэзінскі раён – 1995), крытык, літаратуразнавец, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Коласа – **95 г.** з дня нараджэння

8 – Надсан (сапр. Бучко) Аляксандр (1926, г. Нясвіж ці г.п. Гарадзея – 2015), рэлігійны і грамадскі дзеяч беларускага замежжа, адзін з заснавальнікаў Згуртавання беларусаў Вялікабрытаніі, кіраўнік Беларускай бібліятэкі і музея імя Францыска Скарыны ў Лондане – **100 г.** з дня нараджэння

8 – Уласавец Аляксандр (1901, Слуцкі раён – 1945), удзельнік партызанскага руху ў грамадзянскую вайну 1918–1920 гг., удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза – **125 г.** з дня нараджэння

10 – Навіцкі Мікола (Мікалай Паўлавіч) (1936, в. Крапужына, Лагойскі раён), перакладчык, крытык, паэт – **90 г.** з дня нараджэння

10 – Смілавіцкі сельскагаспадарчы прафесіянальны ліцэй, дзяржаўная ўстанова адукацыі (Чэрвеньскі раён, 1931) – **95 г.** з часу прыняцця рашэння аб адкрыцці

11 – Барысаўскі дзяржаўны каледж, установа адукацыі (2006) – **20 г.** з часу стварэння

15 – Драздовіч Вікенцій (1911, Капыльскі раён – 1942), удзельнік партызанскага руху ў Мінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Герой Савецкага Саюза – **115 г.** з дня нараджэння

18 – Брова Алена (1966, г. Барысаў), пісьменніца, аўтар апавесцяў, апавяданняў, вершаў, журналіст – **60 г.** з дня нараджэння

18 – Маціновіч Алесь (Аляксандр) (1946, в. Казловічы, Слуцкі раён), літаратуразнаўца, крытык, публіцыст, краязнаўца, журналіст, празаік, заслужаны дзеяч культуры Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі імя К. Каліноўскага, Нацыянальнай літаратурнай прэміі – **80 г.** з дня нараджэння

18 – Плешчаніцкае камсамольска-маладзёжнае падполле ў Вялікую Айчынную вайну (г. п. Плешчаніцы, Лагойскі раён; дзейнічала з 18 жніўня 1941 па 25 лістапада 1942) – **85 г.** з пачатку дзеяння

21 – Паслядовіч Макар (1906, в. Караваева, Пухавіцкі раён – 1984), пісьменнік, аўтар гумарыстычных апавяданняў, літаратурных пародый, нарысаў, п’ес, твораў для дзяцей – **120 г.** з дня нараджэння

23 – Голуб Давыд (1901, г. Чэрвень – 2001), вучоны ў галіне нармальнай анатоміі і эмбрыялогіі, акадэмік НАН Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР – **125 г.** з дня нараджэння

25 – Холад Валянцін (1936, в. Пятровічы, Смалявіцкі раён), ваенны дзеяч, контр-адмірал, Герой Савецкага саюза – **90 г.** з дня нараджэння

25 – Лукашэвіч Уладзімір (1946, Нясвіжскі раён), вучоны-філосаф, выдатнік адукацыі Беларусі – **80 г.** з дня нараджэння

26 – Радкевіч Аляксандр (1916, в. Балгавічы, Капыльскі раён – 1957), ваенны дзеяч, удзельнік савецка-фінляндскай 1939–1940 гг. і Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза – **110 г.** з дня нараджэння

27 – Новік-Пяюн (сапр. Новік) Сяргей (1906, в. Лявонавічы, Нясвіжскі раён – 1994), паэт, празаік, кампазітар, культурна-асветны дзеяч, аўтар вершаў, апавяданняў, п’ес, каля сотні песень і рамансаў – **120 г.** з дня нараджэння

27 – Падгайскі Анатоль (1946, Нясвіжскі раён – 1982), спявак (барытон), заслужаны артыст Беларусі – **80 г.** з дня нараджэння

Верасень

3 – Сергіевіч Мікола (Мікалай) (1921, Салігорскі раён – 2000), пісьменнік, нарысіст – **105 г.** з дня нараджэння

4 – Дуброўскі (сапр. Чарняўскі) Ігнат (1906, в. Дуброва, Смалявіцкі раён – 2003), пісьменнік, вучоны ў галіне сельскагаспадарчых навук, заслужаны работнік культуры Беларусі – **120 г.** з дня нараджэння

7 – Булыга Уладзімір (1936, в. Канюцічы, Мінскі раён), скульптар, мастак, які працуе ў галіне станковай і манументальнай скульптуры, педагог, аўтар вучэбна-метадычных дапаможнікаў – **90 г.** з дня нараджэння

10 – Кныш Рэнальд (1931, г. Капыль – 2019), трэнер (гімнастыка спартыўная), заслужаны трэнер Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч фізічнай культуры Беларусі, ганаровы грамадзянін Гродна – **95 г.** з дня нараджэння

10 – Аўсянік Мечыслаў (1941, Вілейскі раён – 1999), расійскі і беларускі трэнер (лёгка атлетыка), заслужаны трэнер Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч фізічнай культуры Беларусі – **85 г.** з дня нараджэння

17 – Татур Генрых (1846, г. Слуцк ці г. Мінск – 1907), археолаг, гісторык, краязнаўца, калекцыянер – **180 г.** з дня нараджэння

18 – Навахрост Аляксандр (1851, Крупскі раён), кампазітар – **75 г.** з дня нараджэння

23 – Радзівіл (Сангушка) Ганна Кацярына (1676, аг. Ракаў, Валожынскі раён – 1746), гаспадарчая дзячка Вялікага Княства Літоўскага, заснавальніца Налібоцкай і Урэцкай шкляных мануфактур, мецэнатка – **350 г.** з дня нараджэння

30 – Гілевіч Ніл (1931, в. Слабада, Лагойскі раён – 2016), паэт, літаратуразнаўца, фалькларыст, перакладчык, грамадскі дзеяч, народны паэт Беларусі, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Я. Купалы і Міжнароднай прэміі імя Х. Боцева, узнагароджаны шматлікімі ордэнамі – **95 г.** з дня нараджэння

Кастрычнік

1 – Станюта Міхаіл (1881, г. Чэрвень – 1974), жывапісец, педагог, творы якога ўпрыгожваюць музеі Беларусі, аўтар тэматычных карцін, партрэтаў, краявідаў, нацюрмортаў – **145 г.** з дня нараджэння

6 – Пашкевіч Аляксандр (1946, г. Мар’іна Горка), мастак, які працуе ў розных жанрах станковага жывапісу, графіцы, педпгог – **80 г.** з дня нараджэння

8 – Ельскі Міхаіл (1831, в. Дудзічы, Пухавіцкі раён – 1904), скрыпач, кампазітар, музычны пісьменнік – **195 г.** з дня нараджэння

12 – Навіцкі Алег (1971, г. Чэрвень), ваенны лётчык, касманаўт, камандзір касмічнага карабля «Союз ТМА-06М», палёт якога доўжыўся з 23 кастрычніка 2012 г. да 16 сакавіка 2013 г. і інш. палёты, Герой Расійскай Федэрацыі – **55 г.** з дня нараджэння

21 – Муравейка Іван (1921, Любанскі раён – 2021), паэт, які праславіўся вершамі для дзяцей (некаторыя з іх пакладзены на музыку), аўтар нарысаў, франтавых запісак, апавяданняў, заслужаны работнік культуры Беларусі, выдатнік друку СССР, лаўрэат рэспубліканскай літаратурнай прэміі «Залаты Купідон» і прэміі імя В. Віткі – **105 г.** з дня нараджэння

23 – «Барысаўдрэў», ААТ, якое з’яўляецца старэйшым прадпрыемствам дрэваапрацоўчай галіны (у 1901 г. заснавана як Барысаўская запалкавая фабрыка «Бярэзіна») – **125 г.** з пачатку дзейнасці

27 – Лобан Мікола (Мікалай) (1911, в. Чапліцы, Слуцкі раён – 1984), пісьменнік, мовазнаўца, заслужаны работнік культуры Беларусі, лаўрэат літаратурнай прэміі імя І. Мележа – **115 г.** з дня нараджэння

Лістапад

7 – Чарот Міхась (сапр. Кудзелька Міхаіл) (1896, в. Рудзенск, Ігуменскі павет, Мінская губерня (цяпер г.п. Рудзенск, Пухавіцкі раён) – 1937), паэт, празаік, драматург, публіцыст, грамадскі і культурны дзеяч, імя якоганосяць вуліцы ў Гродне і Мінску – **130 г.** з дня нараджэння

8 – Богуш–Шышка Міхаіл (1811, Мінская вобласць – 1877), гісторык, архівіст, перакладчык, заснавальнік Нясвіжскага архіва князёў Радзівілаў – **215 г.** з дня нараджэння

8 – Статкевіч-Чабаганаў Анатоль (1946, в. Засмужжа, Любанскі раён – 2019), пісьменнік, краязнаўца, даследчык гісторыі шляхецкіх родаў Беларусі, грамадскі і культурны дзеяч, мецэнат, лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Рэспубліканскага конкурсу на лепшы літаратурны твор года «Залаты Купідон», уладальнік знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь «За ўклад у развіццё культуры Беларусі», кавалер ордэнаў свяціцеля Кірылы Тураўскага I ст., святой праведнай Сафіі, княгіні Слуцкай, Крыжа прападобнай Еўфрасінні Полацкай Беларускай Праваслаўнай Царквы – **80 г.** з дня нараджэння

17 – Новікава Анастасія (1981, г. Жодзіна), спартсменка, заслужаны майстар спорту Беларусі, чэмпіёнка і сярэбраны прызёр чэмпіянатаў свету, чэмпіёнка Еўропы, ганаровая грамадзянка Жодзіна, узнагароджаная ордэнам Пашаны – **45 г.** з дня нараджэння

17 – Багдановіч Янка (Іван) (1906, в. Гірбінята, Валожынскі раён – 1990), пісьменнік, мемуарыст – **120 г.** з дня нараджэння

23 – Тэраўскі Уладзімір (1871, Слуцкі раён – 1938), харавы дырыжор, кампазітар, фалькларыст, стваральнік аднаго з першых беларускіх харавых калектываў, аўтар музыкі да спектакляў, песень і рамансаў на словы

Я. Купалы, Я. Коласа, З. Бядулі і інш., збіральнік, апрацоўшчык і папулярызатар беларускіх народных песень – **155 г.** з дня нараджэння

24 – Надашкевіч Ігар (1956, в. Калодзічы, Мінскі раён), мастак, які прапануе ў розных жанрах станковага жывапісу – **70 г.** з дня нараджэння

28 – Захарэвіч Марыя (1936, в. Навасёлкі, Мядзельскі раён), актрыса тэатра і кіно, педагог, народная артыстка Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі – **90 г.** з дня нараджэння

29 – Дайнека Валерый (1951, г. п. Рудзенск, Пахавіцкі раён), эстрадны спявак, музыкант, педагог, заслужаны артыст Беларусі – **75 г.** з дня нараджэння

Снежань

4 – Радзівіл Жыгімонт (Сігізмунд) Караль (1591, г. Нясвіж – 1642), дзяржаўны і ваенны дзеяч ВКЛ, удзельнік вайны Рэчы Паспалітай са Швецыяй 1600 – 1629 гг., вайны Расіі з Рэччу Паспалітай 1632–1634 гг. – **435 г.** з дня нараджэння

9 – Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту, музей-скансэн (музей пад адкрытым небам) (в. Азярцо, Мінскі раён, 1976) – **50 г.** з часу заснавання

13 – Капцюг Анатоль (1951, г. Вілейка – 2020), архітэктар, сярод асноўных работ якога – шэраг жылых дамоў у Гродне, комплекс Свята-Дабравешчанскага кафедральнага сабора ў Ваўкавыску і інш. – **75 г.** з дня нараджэння

13 – Маляўка Мікола (Мікалай) (1941, в. Мікалаеўшчына, Стаўбцоўскі раён – 2024), паэт, перакладчык, аўтар шэрага зборнікаў вершаваных і пражайтных твораў (у т. л. для дзяцей), многія з якіх пакладзены на музыку і перакладзены на рускую і ўкраінскую мовы, лаўрэат прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова, спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Рэспубліканскага конкурсу на лепшы літаратурны твор года «Залаты Купідон» – **85 г.** з дня нараджэння

15 – Александровіч Сцяпан (1921, г. Капыль – 1986), літаратуразнаўца, крытык, пісьменнік, краязнаўца, заслужаны работнік культуры Беларусі – **105 г.** з дня нараджэння

17 – Дубінка Вячаслаў (1941, г. Слуцк – 2010), пісьменнік, дзеяч народнага мастацтва («выцінанка»), фатограф, аўтар фотанарысаў, шэрага кніг прозы і публіцыстыкі – **85 г.** з дня нараджэння

17 – Равенскі Мікола (Мікалай) (1886, в. Капланцы, Бярэзінскі раён – 1953), кампазітар, аўтар музыкі да многіх вершаў беларускіх паэтаў, дырыжор, музычны крытык, фалькларыст, збіральнік і апрацоўшчык беларускіх народных песень, дзеяч беларускага замежжа – **140 г.** з дня нараджэння

21 – Зан Тамаш (1796, в. Мясата, Маладзечанскі раён – 1855), польскі паэтрамантык, даследчык беларускага фальклору, геолаг, удзельнік вызваленчага руху ў Беларусі і Літве – **230 г.** з дня нараджэння

21 – Пешкур Іван (1921, в. Вострава, Капыльскі раён – 1980), мастак тэатра, жывапісец, аўтар лірычных пейзажаў, партрэтаў, акварэляў, кавалер ордэна «Знак Пашаны» – **105 г.** з дня нараджэння

24 – Крамко Аляксандр (1961, г. Стоўбцы), музыкант, выканаўца на народных інструментах, заслужаны артыст Беларусі, кавалер ордэна Францыска Скарыны і ордэна Пашаны – **65 г.** з дня нараджэння

26 – Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі, адзіны ў Беларусі спецыялізаваны цэнтр, які ажыццяўляе медыцынскую рэабілітацыю пацыентаў пасля завяршэння лячэння злаякасных пухлін малочнай залозы і іншых анкалагічных захворванняў (п. Гарадзішча, Мінскі раён, санаторый «Гарадзішча», 1991) – **35 г.** з часу стварэння прафілакторыя

29 – Шабан Яўген (1936, в. Калодзіна, Мядзельскі раён), паэт, драматург, акцёр, рэжысёр, стваральнік шэрага тэлеспектакляў па матывах твораў класікаў беларускай літаратуры, аўтар перакладаў на беларускую мову твораў М. Шолахава, В. Шукшына, Н. Думбадзэ – **90 г.** з дня нараджэння